

O perspectivă sincronică asupra antroponimiei românești din America de Nord

Oliviu FELECAN*

Keywords: *anthroponymy; migration; onomastic fidelity; anthroponymic assimilation*

1. Câteva repere diacronice despre românii trăitori pe continentul american

Din câte se cunoaște, primul român atestat în America a fost preotul greco-catolic Samuel Damian, pe la mijlocul secolului al XVIII-lea. Grupuri mai numeroase de conaționali au emigrat după Revoluția din 1848, pentru a evita persecuțiile celor învinși din Imperiul Habsburgic, iar unii s-au remarcat în Războiul de Secesiune. Figura reprezentativă a fost cea a lui George Pomutz, care a urcat în ierarhia militară până la gradul de general și, ulterior, în calitate de diplomat la Sankt Petersburg, a contribuit decisiv la obținerea de către SUA a unui teritoriu imens – Alaska – de la Rusia (vezi Moceanu 2019). O prezență susținută a românilor pe continentul nord-american s-a înregistrat la sfârșitul secolului al XIX-lea: este vorba de emigrări din Transilvania, Bucovina și Banat – regiuni aflate la momentul respectiv în componența Imperiului Austro-Ungar – din rațiuni economice, în special. Emigrarea a continuat în secolul XX (mai ales din motive politice) și se remarcă inclusiv în prezent, prin persoane cu pregătire superioară din domeniile IT, medicină, învățământ, inginerie ș.a.

Numărul românilor înregistrați în statisticile de peste ocean diferă mult în funcție de surse. Astfel, la Recensământul american din 2000-2001, „367.000 de americani și-au declarat originea română”, ceea ce „reprezintă, după standardele americane, un grup etnic de mărime mijlocie” (<https://washington.mae.ro/node/286>). Potrivit American Community Survey din 2017, peste 478.000 de americani au indicat ascendență românească, la care se adaugă și vreo 250.000 de persoane cu origine evreiască din România (vezi Wertsman 2010: 14). Date oficiale din SUA oferă însă alte cifre: între anii 2015-2020, populația românească oscila în jurul cifrei de 243.000-247.000 (<https://namecensus.com/ancestry/romanian/>). Neoficial, însă, se estimează că un număr de aproximativ 1-1,2 milioane de români trăiesc în SUA¹, unii fără să fi dobândit cetățenia americană (vezi Străjeri 2014: 103). Majoritatea celor recenzați sunt concentrați în statele California (~62.000), New York (~45.000),

* Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare, România.

¹ Aceste diferențe consistente au cauze multiple, printre care putem aminti nedeclararea originii de către toți românii, inventarierea doar a celor născuți în România sau a celor care vorbesc româna cotidian (în familie), imigrația ilegală, căsătoriile mixte, dorința de integrare cu orice preț în societatea americană și, implicit, dezavuarea originii est-europene.

Illinois (~38.000), Florida (~37.000), Ohio (~28.000), Michigan (~21.000), New Jersey (~20.000), Texas și Washington (ambele cu ~17.000), Pennsylvania (~14.000), Georgia (~13.000), Massachusetts (~11.000), North Carolina, Oregon și Virginia (toate cu ~10.000), după cum sunt și state cu sub 1.000 de etnici români declarați: Delaware, Idaho sau Kansas (vezi [https://data.census.gov/table/ACSDT1Y2022.B04006?g=010XX00US\\$0400000](https://data.census.gov/table/ACSDT1Y2022.B04006?g=010XX00US$0400000))².

Printre conaționali deveniți celebri se pot aminti: Mircea Eliade (scriitor, istoric al religiilor), George Emil Palade (laureat al Premiului Nobel pentru Fiziologie și Medicină în 1974), Nadia Comăneci (gimnastă medaliată cu aur la Jocurile Olimpice), Alexandra Nechita (pictoriță contemporană), Daniel Dineș (antreprenor de succes), Sebastian Stan (actor contemporan) și Elie Wiesel (câștigător al Premiului Nobel pentru Pace în 1986), dacă este să-i inventariem și pe evreii proveniți din România.

Istoricul românilor în Canada este, în linii mari, asemănător cu cel al conaționaliilor din SUA. Primii au ajuns la sfârșitul secolului al XIX-lea, după care a continuat o imigrare constantă, moderată, având ca motivație rațiuni economice și politice, după instaurarea regimului comunist în România. Potrivit Ambasadei României în Canada, la recensământul efectuat în anul 2016, peste 238.000 de persoane „s-au identificat ca fiind de origine română” (Străjeri 2020: 115; <https://ottawa.mae.ro/node/286>), majoritatea stabilite în provinciile Ontario, Québec³, Alberta și British Columbia (cf. https://en.wikipedia.org/wiki/Romanian_Canadians). Și în Canada există o diasporă iudaică provenită din spațiul românesc, estimată la aproximativ 20.000 de persoane (vezi Wertsman 2010: 14).

2. Stadiul cercetării. Metodologie

În studiul de față vom aborda o temă mai puțin cercetată, privitoare la prenumele copiilor români născuți în ultimele decenii în America de Nord. Din câte știm, subiectul nu a mai fost discutat în spațiul autohton, cel puțin în ceea ce privește continentul american. Emilia Aldrin confirmă acest fapt în context general:

name changes among recent immigrants [...], as well as their consequences for cultural identity, have attained very little scientific attention. Many immigrants do change their own names on arrival in the new country, or later (2016: 388).

Situația se multiplică și în cazul copiilor acestora, născuți în țara de adopție. *Dictionary of American Family Names*, editat de Oxford University Press (Hanks, Lenarčić et alii 2022), are doar câteva pagini referitoare la *Romanian surnames*, însă autoarea – Domnița Tomescu – nu s-a ocupat de prenume⁴, nefiind obiectul de studiu al respectivei cărți, care “contains more than 80.000 of the most commonly occurring surnames in the United States, reflecting better than ever the unique diversity of the American population”

² Am consemnat doar populația românească mai numeroasă de 10.000 de persoane, toate cifrele repartizate pe diverse state având marje de eroare între câteva sute și câteva mii de respondenți.

³ „Cele mai mari concentrări de româno-canadieni se află în zona Toronto (aproximativ 75.000) și în zona Montréal (aproximativ 40.000)” (Străjeri 2020: 115).

⁴ Contribuția sa are în vedere *Romanian Family Names* (Tomescu 2022: CXXXVII–CXLI).

(<https://global.oup.com/academic/product/dictionary-of-american-family-names-2nd-edition-9780190245115?cc=ro&lang=en&#>).

Bibliografia internațională nu duce lipsă de cărți și studii pe această temă, iar grupurile de emigranți sunt diverse: *Names, identity, and self* (Dion 1983: 245–257), *An anthropology of names and naming* (Bodenhorn, Vom Bruck 2006), *Forms and Norms: Theorizing Immigration-Influenced Name Changes in Canada* (Dechief 2009: 267–275), *Identità e voci dell'emigrazione italiana nell'America Latina* (Rossebastiano 2012), *Being CBC: The ambivalent identities and belonging of Canadian-born children of immigrants* (Kobayashi, Preston 2014: 234–242), *Diasporic families: Cultures of relatedness in migration* (Long 2014: 243–252), *Migration. An introduction* (Wright 2014: 223–224), *Cognomi italiani in Brasile. Il caso di una parrocchia di Caxias do Sul* (Frosi 2015: 125–134), *La diffusione dei cognomi italiani in alcuni Paesi stranieri. 1. Cognomi italiani negli Stati Uniti: provenienza e diffusione* (Caffarelli 2015: 277–292), *Onomastica italiana in Brasile: il contributo degli immigrati piemontese nello Stato de Espírito Santo (secunda metà sec. XIX)* (Rossebastiano 2015: 203–229), *From Patrick to John F.: Ethnic names and occupational success in the last era of mass migration* (Goldstein, Stecklov 2016: 85–106), *Names, name changes, and identity in the context of migration* (Tummala-Narra 2016), *Black names, immigrant names: Navigating race and ethnicity through personal names* (Girma 2020: 16–36), *Riflessi onomastici dell'emigrazione italiana in Argentina: contatti interlinguistici e rifondazione identitaria* (Papa 2022: 253–265), *From Nordic to Hispanic - Shift in a Family's Given Names* (Sippola 2023: 1–21), *Um retrato da antroponímia judaica no Brasil: o que não revelam dados censitários ?* (Soledade Coelho, Azevedo Mendes 2023: 1–30), *Romanian first names in America: a synchronic perspective* (Felecan 2023: 1–17).

Ca metodologie, am elaborat un chestionar simplu, cu patru întrebări, pe care l-am aplicat atât online (prin Google Forms), cât și fizic (prin intermediul unor cunoscuți din SUA și Canada)⁵ la câteva zeci de respondenți emigrați din România în ultimele trei decenii⁶. Ca destinație finală, cei mai mulți s-au stabilit în Michigan (SUA), Toronto și Montréal (Canada). Zonele investigate au ca limbă oficială atât engleza, cât și franceza. Cei interogați (56) au, în proporție mare, studii superioare (medici, ingineri, economiști, profesori), iar copiii lor s-au născut în țările de adopție. Respondenții constituie un eșantion reprezentativ pentru migrația actuală, chiar dacă numărul persoanelor interogate nu este foarte ridicat. Aceste prenume (102) constituie materialul de studiu, fiind atât un indice al conservatorismului antroponimic, cât și unul al integrării în tiparele nominale ale țărilor de adopție.

⁵ Țin să mulțumesc și pe această cale Ramonei Dana Andrei (USA) și Veronicăi Sinkulics (Canada) pentru ajutorul oferit în găsirea și chestionarea grupului-țintă.

⁶ Majoritatea au plecat din România în anii '90-2010, nemulțumiți de situația socio-economică și politică a țării. Doar patru persoane au emigrat în perioada comunistă, anterioară Revoluției din 1989.

3. Numele „străine” – posibile dezavantaje

Anumite evenimente tragice ale istoriei, precum atacul japonez de la Pearl Harbor din 1941 (vezi Saavedra 2021), atacul terorist din New York din 11.09.2001 sau pandemia de Covid-19 au creat premise pentru stigmatizarea unor grupuri etnice, identificabile rasial prin culoarea pielii, religia diferită, limba utilizată și, implicit, prin numele purtat (vezi Nagel 2002: 971–987). Studii recente au demonstrat că posesorii unor nume străine au șanse mai mici “to have higher occupational achievement” (Goldstein, Stecklov 2016: 1). Bazându-se pe date culese în primele trei decenii ale secolului XX, Carneiro, Lee et alii (2020: 1) constată că

the adoption of American sounding first names led to substantial improvements in labor market outcomes of first and second generation immigrants. Their conjecture is that this is due to a more successful assimilation process by those with American names.

Acest fapt este în consonanță cu ceea ce a remarcat și Frank Nuessel (2021: 13): în trecut un imigrant “might seek to have a ‘Americanised’ name in order to obtain a job, especially during the era when discrimination against some foreigners was not uncommon”. Dacă imigranții sunt conștienți că purtarea unor nume americane le sporește șansele de integrare în societate, de a avea un job mai bun, este firească opțiunea lor pentru astfel de prenume alese pentru copiii născuți în USA. Referindu-se la “American names among second-generation immigrants”, Carneiro, Lee et alii (2020: 1) observă faptul că

87% of boys born of immigrant males with American names also have American names. When we look at children of immigrants with non-American names, the proportion with American names is lower, but it is still substantial, at 79%.

Presiunea socială de a avea un nume american se întrevăde în situații extreme: purtătorii de nume aloglote beneficiază de un ajutor inferior în caz de accident. Concluzia trasă de Zhao, Biernat (2018: 9) este că “the results suggest that name Anglicization as a cultural assimilation practice may reduce intergroup bias”. Aceeași idee o găsim și la alți autori care s-au ocupat de studierea motivelor și frecvența adoptării de nume noi, specifice majorității sau țării de adopție: “the new name is being thought of as a way to attain integration, social acceptance, or prestige” (Avram 2021: 31);

dans les communautés minoritaires, [...] le choix du prénom de l’enfant correspond à la construction d’une identité, d’une modalité de se rapporter à un groupe (minoritaire ou majoritaire) qui confère au nouveau-né un certain statut social (Mihali 2021a: 678).

Pe de altă parte, nu se poate face abstracție de ortografia specifică anumitor limbi, fie indo-europene, fie din alte familii lingvistice, cu semne diacritice aparte. Este motivul pentru care mulți părinți au declarat că au ales pentru copiii lor nume internaționale, care se scriu sau se pronunță la fel sau foarte apropiat în română și engleză. Unii oameni “sought to simplify their names because they were long or used unusual combinations of consonants not found in American English” (Nuessel 2021: 13). Asta face ca perspectiva din interior și cea din exterior asupra identității să aibă conotații pozitive indiferent de utilizatorul respectivului prenume: cel care îl

oferă, cel care îl poartă, rude sau prieteni. Percepția în comunitate nu va fi alterată în niciun fel. Fenomenul de internaționalizare a prenumelor date copiilor născuți în familiile unor imigranți americani nu este specific doar românilor. Katharina Leibring (2016: 211) remarcă faptul că “a contemporary but contrasting trend shows an increased usage of more international names”. Așa cum identitatea unei persoane poate fi percepută prin limba utilizată, la fel numele constituie un factor sociolingvistic diferențiator, cu condiția ca acesta să fie marcat etnic sau confesional. Prin antroponimele internaționale, se elimină orice prejudiciu posibil aferent purtării unui prenume cu specific etnic național și, totodată, constituie premisa pentru stima de sine.

As identity is created in relation to others, the perception of names may also be of importance for identity formation [...] Names influence interpersonal treatment, which in turn influences the identity formation and self-esteem of the name-bearer (Aldrin 2016: 386).

4. Analiza materialului antroponimic

Datele obținute în urma aplicării chestionarului relevă o situație complexă, care permite o investigație aprofundată. Astfel, ca structură denominativă, din cele 102 prenume colectate, majoritatea sunt duble (67: *Alexander Victor, Sabrina Ioana* ș.a.), urmate de cele simple (31: *Alexa, Eric, Gabriel, Selena* ș.a.) și triple (4: *Ann-Marie Simoné, Patrick Nicholas Ștefan, Philip Christian Maximilian*). Alegerea prenumelor duble are mai multe cauze. Și în limba română, „cea mai obișnuită formă actuală a numelui mixt cuprinde două prenume” (ELR 2001: 49), deși tradiția presupunea ca unui născut să i se atribuie un singur prenume⁷. Moda prenumelor duble datează deja de câteva decenii și se pare că se perpetuează inclusiv la românii care trăiesc în diaspora. Explicația poate avea cauze extralingvistice: un prenume este ales în consens de către părinți, dezvăluind preferința acestora, pe când al doilea are conotație religioasă, fiind un nume de sfânt: *Ana Călina, Bianca Ioana, Dan Constantin, Gloria Elena, Jake Michael*. O altă motivație vizează situația când un nume este românesc, iar celălalt străin, de obicei din repertoriul antroponimic al țării de adopție, ordinea fiind aleatorie: *Isabella Anamaria, Nicholas Bogdan, Sandra Maria, Sophia Maria*. Nu rare sunt cazurile în care un prenume are legătură cu tradiția familiei, fiind purtat de părinți (*Călin* < numele tatălui, *Ciprian* < numele tatălui, *Gabriel* < numele mamei – *Gabriela* –, *Ioana* < numele tatălui), bunici paterni sau materni (*Anamaria* < prenumele bunicii, *Constantin* < prenumele bunicului), chiar străbunici sau unchi și mătuși (*Elena* < prenumele unei mătuși), cumnați.

Cum am arătat cu altă ocazie, “in Romania, especially in the more traditionalistic rural areas, there is the tradition of preserving ancestors’ first names and give them to the descendants” (Felecan 2023: 8), astfel încât se putea ajunge la situația în care trei sau patru membri ai familiei, din generații diferite, să poarte

⁷ Și în zilele noastre sunt preoți/călugări ultraortodocși care susțin că prenumele dublu este în afara canoanelor bisericesti și recomandă părinților prenumele unic, ca singură modalitate de mântuire. Astfel de opinii se regăsesc pe site-uri religioase (vezi, de exemplu, Danalache 2019).

același nume de botez⁸. După părerea Daiane Felecan (2015: 147), acest fapt ar putea fi interpretat drept „semnul apartenenței la gintă”. Singurele intervenții vizau modernizarea formei (*George*, nu *Gheorghe*; *Mihai*, nu *Mihail*). Respectiva modernizare se referă nu doar la forma internă din limba română, ci și la adecvarea prenumelui la limba/țara de adopție. Astfel, am întâlnit *Alexander* < numele tatălui (*Alexandru*), *Joanna* < numele mamei (*Ioana*), *Michael* < un unchi (*Mihai*), *Nicholas* < numele tatălui (*Nicolae/Neculai*), *Thomas* < numele bunicului (*Toma*). Așa cum remarcă Daiana Felecan (2015: 138), „odată cu botezarea (ieșirea din starea de ne-numit și mirungerea ca identificat), [...copilul] (de acum re-cunoscut la nivelul familiei și al societății) preia pecetea neamului, asigurându-i continuitatea”. Adaptarea numelui de botez la noul cronotop nu întrerupe tradiția familială, ci îl updatează la realitățile recente.

Rare sunt cazurile când prenumele a fost ales după cel al nașilor (*Gabriela*), fapt întâlnit în unele părți ale României și „exportat” inclusiv peste Oceanul Atlantic. În anumite situații, dorința de a păstra tradiția nominală a familiei dezvăluie anumite erori de interpretare (*Andrew* nu provine de la *Adrian*, cum au declarat părinții, ci de la *Andrei*, după cum *Patrick* nu are legătură cu unchiul *Petru*, ci provine de la *Patricius*), fapt normal pentru cei care nu au studii de specialitate și nu au consultat în prealabil cărți sau site-uri de încredere din internet.

Interesante sunt combinațiile antroponimice din familiile mixte, în care unul dintre părinți este român, iar celălalt este ceh (*Iakub Alexander*), indian (*Shantanu, Cosmin, Maya*), peruan (*Marcelo Ioan*), macedonian (*Anastasia Giana, Maksim Koce*). Evident, cele mai multe combinații le-am înregistrat în familiile mixte româno-americane: *Jaquelin Marie, Jodi Anne* (tatăl e român), *Royce Alexander, Roman Oliver* (mama româncă; a ținut ca ambii băieți să poarte prenume cu inițiala numelui patern).

The naming of children among immigrants and couples of mixed cultural backgrounds is often handled through mixing names (or name components) from different cultural spheres in order to create a complex and flexible identity, or through the use of international names (Aldrin 2016: 388).

După semnificația formei, antroponimele pot fi motivate, adică forma provine de la un cuvânt comun ca semnificație (*Laura* < *laurus nobilis* „arbusc mediteranean”), și nemotivate, când forma nu are înțeles pentru vorbitor, dar poate avea semnificație în limba de proveniență: *Bogdan* (nume teoforic de origine slavă, echivalent cu gr. *Theodoros*), *Cristian, Cristina* trimit la religia creștină ș.a.

“According to their function and sociocultural meaning, anthroponyms are religious or secular/profane” (Felecan 2023: 9). Primele predomină în comunitatea română din America. Majoritatea părinților interogați au răspuns că au dorit ca ai lor copii să poarte prenume religioase, pentru a nu uita tradiția familiei și cultura țării de proveniență. Formele denominative creștine sunt ortografiate atât în forma românească (*Andrei, Ioan, Ștefan*), cât și în grafie engleză (*Andrew, Nicholas*) sau

⁸ Adelina Emilia Mihali (2021b: 92) observă că « dans les communautés qui respectent la tradition de la transmission d’un nom des parents/ grands parents au fils/ neveu, il devient une liaison entre les générations, la différenciation étant réalisée par l’option pour un hypocoristique ou un diminutif ou pour un prénom composé ».

franceză (*Nicolas*). De multe ori, însă, grafia internațională vine în ajutorul celor indeciși, deoarece mai multe nume au forme identice în limbile vizate de cercetare: *Ana, Gabriel(a), Maria, Paul*. Totuși, mai multe familii și-au mărturisit preferința pentru prenume de factură religioasă, vetero- (*David, Eva*) sau nou-testamentare, dar au ales ortografia țării de adopție (*Andrew, Timothy*), chiar dacă s-au gândit la sfinți din calendarul ortodox⁹. Câțiva părinți au mărturisit că alegerea prenumelor creștine are legătură cu data în care s-au născut copiii, fie în ziua calendaristică în care este celebrat sfântul/sfânta – considerat(ă) ocrotitor/ocrotitoare al/a nou-născutului –, fie în preajma acesteia: *Andreea* („s-a născut de Sf. Andrei”), *Gabriela* („s-a născut de Sf. Mihail și Gavril”).

Dintre prenumele profane, putem identifica atât antroponime românești (*Călina, Claudia, Cosmin, Darius, Laura Veronica, Sorina*), cât și engleze (*Brian, Edward, Rose, Selena, William*) sau internaționale: *Bianca, Carina, Daria, Eric, Iris, Isabella/Izabela, Robert, Sabrina*. Din perspectivă etimologică, unele dintre acestea au origini latine sau germanice, însă, prin uz frecvent, s-au generalizat în limbi numeroase și simplii vorbitori nu pot desluși limba-etimon. Un exemplu elocvent a fost oferit de un respondent stabilit în SUA, care a declarat că a ales pentru fiu un nume românesc (*Philip*), „care să poată fi folosit și în SUA”. În realitate, *Philip* provine din grecescul *Philippos* și are la bază radicalul **phil* „iubit” și substantivul *hippos* „cal”.

Ca formă, antroponimele investigate se distribuie în forme bază și forme secundare. Primele se referă atât la nume românești (*Adrian Laurențiu, Alexandra Gabriela, Laura Veronica*), cât și la cele mixte (*Alexander Victor, Andrew Constantin, Sophia Maria*), engleze, franceze sau de alte origini: *Jaquelin Marie, Jayden Andrew, Robert Nicholas*. Formele secundare vizează hipocristice, nu foarte numeroase, unele fiind derivate de la prenumele părinților: *Alexa, Hailey Ella, Jake Michael, Jodi Anne, Luc Edward* (tatăl se numește *Lucian*), *Mia Theodora*. Interesant este că nu am întâlnit deloc antroponime derivate cu sufixe diminutivale, frecvente în spațiul românesc, dar absente peste Ocean. Faptul este în concordanță cu ce a observat Nicolas Guéguen, în *Psychologie des prénoms*, cu referire la teritoriul francez: « Avec le temps, les parents tendent à avoir recours à des prénoms plus courts que par le passé » (2008: 21). Din perspectivă multiculturală, hipocristicele se pot asocia mai ușor cu idiomuri diferite, pot fi interpretate ca adaptate atât la o limbă romanică, cât și la una germanică. De multe ori nici nu pun dificultăți de pronunție sau de grafie, fiind lipsite de caracterele specifice limbii române. În plus, au avantajul de a putea fi utilizate indiferent de sexul copiilor, fiind încadrabile printre prenumele unisex: „nu apar doar în română, ci și în alte limbi” (Felecan 2015: 159). Păstrarea unor nume tradiționale românești pentru copiii imigranților români stabiliți în America poate crea anumite dezavantaje, legate de “misspellings, mispronunciations, or discrimination based on the name” (Aldrin 2016: 388). Acestea se pot remarca latent în societate sau acut, în

⁹ Majoritatea românilor îmbrățișează această confesiune (cf. Felecan 2020: 1) și, implicit, cei emigrați peste Atlantic se regăsesc în aceeași religie. În multe comunități, biserica reprezintă liantul care îi reunește în fiecare duminică pe românii cu domiciliu și servicii diferite, constituind un factor important în păstrarea identității naționale.

funcție de evenimente extraordinare sau de contextul sociopolitic de la un moment dat. De pildă, în contextul agresiunii ruse asupra Ucrainei (începând cu februarie 2022), purtătorii de nume rusești pot fi stigmatizați, prin asocierea cu ororile și crimele de război comise de „Armata Roșie” a secolului XXI.

De altfel, aproape întreaga societate americană și canadiană este formată din imigranți mai vechi sau mai noi, veniți din toate colțurile lumii, însă, după mai multe decenii/generații de la sosirea pe tărâm american, identitatea etnică și culturală se pierde. Rareori se mai păstrează nume de familii specifice unor idiomi europene, care atestă locul de proveniență a strămoșilor. De cele mai multe ori, uniformizarea nu se produce brusc, din prima generație, ci cu timpul, factori favorizanți fiind sistemul educațional și piața muncii.

During interaction, the choice of name is closely linked to choice of identity, both in terms of how we want to be perceived in a certain situated context, and in terms of how others perceive us (Aldrin 2016: 391).

În privința motivației alegerii numelui de botez, cei mai mulți respondenți au declarat că păstrarea tradiției românești sau familiale a constituit principalul argument în decizia numirii copiilor, fapt care explică de ce majoritatea numelor aparțin repertoriului românesc. Aici este vorba despre prima generație de imigranți, care au încă rădăcinile adânc ancorate în familie, în patrie (vezi sensul etimologic, „locul în care sunt îngropați strămoșii”). Argumentul celor care au ales nume americane este integrarea mai ușoară în societate: „nume ușor de pronunțat la școală”, „nume ușor de pronunțat și de români și de americani/în ambele limbi”, cu atât mai mult cu cât „intenționăm să ne creștem copiii aici”. O respondentă a mărturisit că alegerea unui prenume anglicizat s-a datorat dorinței de a nu suferi prejudecii din cauza *spellingului*: „să nu aibă documente scrise greșit (eu personal am de corectat tot timpul *Ioana*, majoritatea scriu *Loana*”. Alexander Avram confirmă că “a change of name is generally not a phenomenon of the first generation and reflects a deeper contact with the culture of the host country” (2021: 31).

În câteva cazuri, motivația alegerii prenumelor are cauze diferite: *Andrei* < de la *Andri Popa*, personaj celebru dintr-un hit românesc din anii 1970; *Emma* < inspirat dintr-o carte; *Rose* < în copilărie, mama îi spunea că e „bobocul ei de trandafir”; *Maximilian* < sub influența unui medic chirurg, salvator pentru tată. Astfel de exemple întregesc peisajul psihologic al românilor emigrați peste Oceanul Atlantic și dezvăluie resorturile subiective care stau la baza alegerii unor prenume pentru propriii copii.

5. Concluzii

Realitatea dezvăluită de chestionarul aplicat câtorva zeci de români stabiliți în ultimele decenii în America de Nord reflectă peisajul antroponimic al celor care, părăsindu-și patria, au decis să se stabilească la mii de kilometri distanță. Integrarea în țara receptoare are nu doar o componentă socială, profesională, ci și una lingvistică și onomastică. Pornind de la acest din urmă aspect, prenumele alese pentru copiii născuți peste ocean reprezintă un indice socio- și psiholingvistic al atașamentului față de valorile familiale, culturale și religioase din țara de origine și dorința de integrare rapidă în societatea de adopție. Motivele sunt legate de nivelul

de educație, de mărimea comunității de imigranți, de legătura cu anumite instituții religioase, culturale și școlare, care pot influența deciziile antroponimice ale părinților. De asemenea, prestigiul etnic, la nivel macrosocial, și stima de sine, la nivel microsociale, influențează alegerea prenumelor pentru nou-născuți. Nu trebuie ignorat nici faptul că, „în alegerea numelui, părinții sunt ghidați de factori extralingvistici”, printre care „statutul unei limbi în cadrul unei comunități, politici denominative la nivel macrosocial” (Mihali 2022: 198). Procentual, din totalul numelor investigate în prezenta cercetare (174), 52% sunt românești, ceea ce arată legătura primei generații de emigranți cu datinile din țara de baștină, incluzând inventarul onomastic. Din punct de vedere sociolingvistic, prenumele devine un ID pentru purtători, iar alegerea sa mai mult sau mai puțin inspirată este generatoare de avantaje sau prejucii în interacțiunea cu ceilalți, în viața cotidiană.

Bibliografie

- Aldrin 2016: Emilia Aldrin, *Names and Identity*, in Carole Hough (ed.), *The Oxford Handbook of Names and Naming*, Oxford, Oxford University Press, p. 382–394.
- Avram 2021: Alexander Avram, *Historical Implications of Jewish Surnames in the Old Kingdom of Romania*, Pennsylvania, The Pennsylvania State University Press.
- Bodenhorn, Vom Bruck 2006: Barbara Bodenhorn, Gabriele Vom Bruck, *An Anthropology of Names and Naming*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Caffarelli 2015: Enzo Caffarelli, *La diffusione dei cognomi italiani in alcuni Paesi stranieri. 1. Cognomi italiani negli Stati Uniti: provenienza e diffusione*, in Enzo Caffarelli (ed.), *Italian Names in the World. International Studies for the 20 Years of «Rivista Italiana di Onomastica»*, Roma, Società Editrice Romana, p. 277–292.
- Carneiro, Lee et alii 2020: Pedro Carneiro, Sokbae Lee, Hugo Reis, *Please call me John: Name choice and the assimilation of immigrants in the United States, 1900-1930*, in “Labour Economics”, 62, DOI: 10.1016/j.labeco.2019.101778 .
- Danalache 2019: Teodor Danalache, *Câte nume dăm copiilor la botez?*, <https://www.crestinortodox.ro/alte-articole/cate-nume-copiilor-botez-99108.html> (accesat în 13.01.2024).
- Dechief 2009: Dianne Dechief, *Forms and Norms: Theorizing Immigration-Influenced Name Changes in Canada*, în Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre (eds.), *Names in Multi-Lingual, Multi-Cultural and Multi-Ethnic Contact. Proceedings of the 23rd International Congress of Onomastic Sciences. Toronto, 17-22 August 2008*, Toronto, York University, p. 267–275.
- Dion 1983: Kenneth L. Dion, *Names, Identity, and Self*, în “Names”, nr. 31 (4), p. 245–257, DOI: [10.1179/nam.1983.31.4.245](https://doi.org/10.1179/nam.1983.31.4.245).
- ELR 2001: Marius Sala (coord.), *Enciclopedia limbii române (ELR)*, București, Univers Enciclopedic.
- Felecan D. 2015: Daiana Felecan, „*Emilia cândva Serbac*” sau despre „refuzul” numelui, în Oliviu Felecan (ed.), *Proceedings of the Third International Conference on Onomastics “Name and Naming”. Conventional/Unconventional in Onomastics*, Cluj-Napoca, Editura Mega, Editura Argonaut, p. 137–148.
- Felecan 2015: Oliviu Felecan, *Se poate vorbi în română de (pre)nume unisex?*, în Oliviu Felecan (ed.), *Proceedings of the Third International Conference on Onomastics “Name and Naming”. Conventional/Unconventional in Onomastics*, Cluj-Napoca, Editura Mega, Editura Argonaut, p. 149–162.

- Felecan 2020: Oliviu Felecan, *Biserica Ortodoxă Română și învățământul universitar: între libertate academică și constrângere*, în „Diacronia”, nr. 11, A164, p. 1–6, <https://doi.org/10.17684/i11A164ro>.
- Felecan 2023: Oliviu Felecan, *Romanian First Names in America: A Synchronic Perspective*, în „Onomastica desde América Latina”, nr. 4 (2), p. 1–17.
- Frosi 2015: Vitalina Maria Frosi, *Cognomi italiani in Brasile. Il caso di una parrocchia di Caxias do Sul*, în Enzo Caffarelli (ed.), *Italian Names in the World. International Studies for the 20 Years of «Rivista Italiana di Onomastica»*, Roma, Società Editrice Romana, p. 125–134.
- Girma 2020: Hewan Girma, *Black Names, Immigrant Names: Navigating Race and Ethnicity Through Personal Names*, în “Journal of Black Studies”, nr. 51 (1), p. 16–36.
- Goldstein, Stecklov 2016: Joshua R. Goldstein, Guy Stecklov, *From Patrick to John F.: Ethnic Names and Occupational Success in the Last Era of Mass Migration*, în “American Sociological Review”, nr. 81 (1), p. 85–106. DOI: 10.1177/0003122415621910
- Guéguen 2008: Nicolas Guéguen, *Psychologie des prénoms*, Paris, Dunod.
- Hanks, Lenarčič et alii 2022: Patrick Hanks, Simon Lenarčič, Peter McClure (eds.), *Dictionary of American Family Names*, 2nd Edition, Oxford University Press.
- Kobayashi, Preston 2014: Audrey Kobayashi, Valerie Preston, *Being CBC: The Ambivalent Identities and Belonging of Canadian-Born Children of Immigrants*, în “Annals of the Association of American Geographers”, nr. 104 (2), p. 234–242, DOI: 10.1080/00045608.2013.862133.
- Leibring 2016: Katharina Leibring, *Given Names in European Naming system*, în Carole Hough (ed.), *The Oxford Handbook of Names and Naming*, Oxford, Oxford University Press, p. 199–213.
- Long 2014: Joanna C. Long, *Diasporic Families: Cultures of Relatedness in Migration*, în “Annals of the Association of American Geographers”, nr. 104 (2), p. 243–252, DOI: 10.1080/00045608.2013.857545.
- Mihali 2021a: Adelina Emilia Mihali, *Influences italiennes dans l’anthroponymie de la localité de Borșa (dép. de Maramureș, Roumanie)*, în Lene Schøsler, Juhani Härmä (éds.), *Actes du XXIXe Congrès international de linguistique et de philologie romanes (Copenhague, 1-6 juillet 2019)*, Volume 1, Société de Linguistique Romane / Éditions de linguistique et de philologie, Strasbourg, p. 669–680.
- Mihali 2021b: Adelina Emilia Mihali, *Changements anthroponymiques et migration : la commune de Certeze, au nord-ouest de la Roumanie*, în „Onoma”, nr. 56, p. 87–106. DOI: 10.34158/ONOMA.56/2021/5
- Mihali 2022: Adelina Emilia Mihali, *Dinamica antroponimiei în contextul migrației: Borșa, jud. Maramureș, România*, în O. Felecan, A. Bugheșiu (eds.), *Proceedings of the Fifth International Conference on Onomastics “Name and Naming”, Multiculturalism in Onomastics*, Cluj-Napoca, Editura Mega, p. 197–212, DOI: 10.30816/ICONN5/2019/16.
- Moceanu 2019: Răzvan Moceanu, *DOCUMENTAR: Românul George Pomuț și povestea vânzării teritoriului Alaska*, <https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihologie/documentar-romanul-george-pomut-si-povestea-vanzarii-teritoriului-alaska-id5269.html> (accesat în 3.01.2024).
- Nagel 2002: Caroline R. Nagel, *Geopolitics by another name: immigration and the politics of assimilation*, în “Political Geography”, nr. 21 (8), p. 971–987, DOI: [10.1016/S0962-6298\(02\)00087-2](https://doi.org/10.1016/S0962-6298(02)00087-2).

- Nuessel 2021: Frank Nuessel, *Multicultural Aspects of Names and Naming in the United States*, în Oliviu Felecan, Alina Bugheșiu (eds.), *Names and Naming. Multicultural Aspects*, Cham, Palgrave Macmillan, p. 9–25, DOI: 10.1007/978-3-030-73186-1_2.
- Papa 2022: Elena Papa, *Riflessi onomastici dell'emigrazione italiana in Argentina: contatti interlinguistici e rifondazione identitaria*, în Oliviu Felecan, Alina Bugheșiu (eds.), *Proceedings of the Fifth International Conference on Onomastics "Name and Naming"*. *Multiculturalism in Onomastics*, Cluj-Napoca, Editura Mega, p. 253–265, DOI: 10.30816/ICONN5/2019/20, https://onomasticafelecan.ro/iconn5/proceedings/1_20_Papa_Elena_ICONN_5.pdf.
- Rossebastiano 2012: Alda Rossebastiano (ed.), *Identità e voci dell'emigrazione italiana nell'America Latina*, Roma, Società Editrice Romana.
- Rossebastiano 2015: Alda Rossebastiano, *Onomastica italiana in Brasile: il contributo degli immigrati piemontese nello Stato de Espírito Santo (secunda metà sec. XIX)*, în Enzo Caffarelli (ed.), *Italian Names in the World. International Studies for the 20 Years of «Rivista Italiana di Onomastica»*, Roma, Società Editrice Romana, p. 203–229.
- Saavedra 2021: Martin Saavedra, *Kenji or Kenneth? Pearl Harbor and Japanese-American assimilation*, în “Journal of Economic Behavior & Organization”, nr. 185, p. 602–624, DOI: [10.1016/j.jebo.2021.03.014](https://doi.org/10.1016/j.jebo.2021.03.014).
- Sippola 2023: Eeva Sippola, *From Nordic to Hispanic - Shift in a Family's Given Names*, în „Onomástica desde América Latina”, nr. 4 (1), p. 1–21, DOI: 10.48075/odal.v4i1.31600
- Soledade Coelho, Azevedo Mendes 2023: Juliana Soledade Coelho, Canila de Azevedo Mendes, *Um retrato da antroponímia judaica no Brasil: o que não revelam dados censitários?*, în „Onomástica desde América Latina”, nr. 4(1), p. 1–30, DOI: 10.48075/odal.v4i1.31619
- Străjeri 2014: Ștefan Străjeri, *Românii americani de la Marile Lacuri. Peste 100 de ani de prezență românească în statul american Michigan*, București: Editura Amarol.
- Străjeri 2020: Ștefan Străjeri, *Istoria românilor canadieni 1890-2020*, București, Editura Amarol.
- Tomescu 2022: Domnița Tomescu, *Romanian Family Names*, în Patrick Hanks, Simon Lenarčić, Peter McClure (eds.), *Dictionary of American Family Names*, 2nd ed., vol. 1, Oxford, New York, Oxford University Press, p. CXXXVII–CXLI.
- Tummala-Narra 2016: Pratyusha Tummala-Narra, *Names, Name Changes, and Identity in the Context of Migration*, în J. Beltsiou (ed.), *Immigration in Psychoanalysis: Locating Ourselves*, New York, Routledge, p. 151–165.
- Walsh, Yakhnich 2020: Sophie D. Walsh, Liat Yakhnich, “*Maybe One Day I Will also be Almito*”: *Ethiopian Israelis, Naming, and the Politics of Immigrant Identity*, în “International Migration Review”, nr. 55 (3), p. 873–901.
- Wertsman 2010: Vladimir F. Wertsman, *Salute to the Romanian Jews in America and Canada, 1850-2010*, Xlibris Corporation.
- Wright 2014: Richard A. Wright, *Migration. An Introduction*, în “Annals of the Association of American Geographers”, nr. 104 (2), p. 223–224, DOI: 10.1080/00045608.2013.878567.
- Zhao, Biernat 2018: Xian Zhao, Monica Biernat, *Your Name Is Your Lifesaver: Anglicization of Names and Moral Dilemmas in a Trilogy of Transportation Accidents*, în “Social Psychological and Personality Science”, nr. 10 (8), p. 1011–1018, DOI: 10.1177/1948550618817341.

<https://washington.mae.ro/node/286> (accesat în martie 2023).

<https://ottawa.mae.ro/node/286> (accesat în martie 2023).

<https://global.oup.com/academic/product/dictionary-of-american-family-names-2nd-edition-9780190245115?cc=ro&lang=en&#> (accesat în martie 2023).
https://en.wikipedia.org/wiki/Romanian_Americans (accesat în 2.01.2024).
https://en.wikipedia.org/wiki/Romanian_Canadians (accesat în 4.01.2024).
<https://namecensus.com/ancestry/romanian/> (accesat în 3.01.2024).
[https://data.census.gov/table/ACSDT1Y2022.B04006?g=010XX00US\\$0400000](https://data.census.gov/table/ACSDT1Y2022.B04006?g=010XX00US$0400000) (accesat în 10.01.2024).

A Synchronic Perspective on Romanian Anthroponymy in North America

The migration of Romanians in recent decades has yielded significant sociocultural and ethnolinguistic consequences, as the diaspora has brought along a set of Romanian spiritual values, implementing/transposing them in the countries of adoption. The present study focuses on Romanian anthroponymy in North America, specifically on the first names of children born to Romanian emigrants in the USA and Canada. Two main trends emerge:

- 1) the retention of Romanian first names that evoke European origins, ancestors, and ancient religion;
- 2) the adoption of foreign, American first names to ensure a faster integration into society and provide advantages to the bearers, so that they do not feel discriminated against in the country of adoption.

The research was conducted by administering an administrative and opinion questionnaire to several dozen 'Romanian Americans' using Google Forms. Consequently, the compiled data serve as research material, indicating anthroponymic conservatism or the inclination towards assimilation into the nominal patterns of the countries of adoption.